

บทที่ 5

แนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอ

สำหรับเนื้อหาในบทที่จะเป็นการวิเคราะห์แนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอในอนาคตตามแนวคิดสำนัก “ทุนนิยมแบบกำกับ” โดยแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

5.1 เทคโนโลยีและแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

แนวโน้มทางเทคโนโลยีและแรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยในอนาคตจำเป็นต้องเผชิญกับการแข่งขันในตลาดโลกกับประเทศอื่นๆ ทั้งในกลุ่มของประเทศพัฒนา ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และประเทศด้อยพัฒนา ในการแข่งขันในตลาดโลก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ไทยจะได้เปรียบในด้านค่าจ้างแรงงาน แต่เสียเปรียบในด้านทุนเทคโนโลยีและการจัดการ เมื่อพิจารณาโรงงานสิ่งทอ โดยเฉพาะโรงงานปั่นด้ายและทอผ้า พบว่าโรงงานปั่นด้ายและทอผ้าของไทยส่วนใหญ่จะมีการเปิดดำเนินการมาเกือบสามทศวรรษ เทคโนโลยีและเครื่องจักรที่ใช้ยังเป็นเทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัยและมีอายุการใช้งานมานาน (ตารางที่ 5.1) ผลผลิตสิ่งทอส่วนใหญ่ของไทยจึงยังมีเพียงคุณภาพไม่คืนัก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในแข่งขันในตลาดสิ่งทอระดับสูง ซึ่งมีกลุ่มประเทศพัฒนาและกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งครอบครองส่วนแบ่งตลาดสิ่งทอโลกมากกว่าครึ่งหนึ่งของตลาดโดยรวม (ตารางที่ 1.4-1.7)

ตารางที่ 5.1 อายุของเครื่องจักรในอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

อายุ (ปี)	เครื่องปั่นด้าย	เครื่องทอผ้า
0-5	XX	X
6-10	n.a.	n.a.
11-15	XX	XX
16-20	XXX	XXX
> 20	X	XX

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, “การกำหนดเทคโนโลยีเป้าหมาย
เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม”, 2534 : ก4-41.

หมายเหตุ : X หมายถึง มีสัดส่วนสูงต่อจำนวนเครื่องจักรทั้งหมด

XX หมายถึง มีสัดส่วนปานกลางต่อจำนวนเครื่องจักรทั้งหมด

XXX หมายถึง มีสัดส่วนน้อยต่อจำนวนเครื่องจักรทั้งหมด

ในขณะที่การแข่งขันในตลาดสิ่งทอระดับล่างซึ่งเป็นการแข่งขันด้านราคา อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยก็ต้องเผชิญกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น เนื่องจากคู่แข่งที่สำคัญ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาในย่านทวีปเอเชียมีระดับค่าแรงที่ถูกกว่าไทย

นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ (ตารางที่ 5.2) โดยเฉพาะในทวีปเอเชีย พบว่า ประเทศไทยมีค่าจ้างอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าญี่ปุ่น ได้หวัน เกาหลีใต้ และฮ่องกง ตามลำดับ โดยที่ในปี 2536 ค่าจ้างแรงงานของไทยอยู่ในอันดับที่ 44 ประมาณ 1.04 ดอลลาร์/ชั่วโมง ในขณะที่ระดับค่าจ้างดังกล่าวไทยจะเสียเปรียบประเทศในแถบเอเชียด้วยกันหลายประเทศ ได้แก่ อินเดีย ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน อินโดนีเซีย จีน และศรีลังกา ซึ่งมีระดับค่าจ้างต่ำกว่าไทยมาก

จากการพิจารณามูลค่าการส่งออกสิ่งทอไทย (ตารางที่ 1.2) พบว่า ปัจจุบันการค้าสิ่งทอไทยเริ่มขยายตัวช้า โดยที่ในปี 2530-2531 มีอัตราการขยายตัวของการส่งออกสิ่งทอเฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 29.44 ต่อปี ในขณะที่ปี 2535 และปี 2536 มีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 3.6 และ 3.5 ตามลำดับ

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการสิ่งทอของไทยต้องเผชิญกับปัญหาด้านทุนการผลิตที่สูงขึ้นเนื่องมาจากระดับค่าจ้างแรงงานที่เสียเปรียบ และระดับคุณภาพของสิ่งทอที่ไม่ดีนักซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันในตลาดสิ่งทอระดับโลก ทางเลือกหนึ่งของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ก็คือ การปรับปรุงการผลิตโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในโรงงาน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2534 : ก4-24) เพื่อพัฒนาการผลิตสิ่งทอให้คุณภาพดีขึ้นและช่วยประหยัดการใช้แรงงานในกระบวนการผลิตเพื่อหลีกเลี่ยงภาระต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น

ในอุตสาหกรรมปั่นด้าย ทอผ้าและถักผ้า เครื่องจักรจะมีบทบาทสำคัญเป็นพิเศษในการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากเครื่องจักรเหล่านี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องทอผ้าและเครื่องถักผ้า มีสมรรถนะในการทำงานที่แตกต่างกันมากในระดับพัฒนาการทางเทคโนโลยี

จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยในปี 2534 พบว่า ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ความเร็วของแกนโดยเฉลี่ยในโรงปั่นด้ายของไทยเพิ่มจาก 10,000 รอบ เป็น 16,000 รอบ ในขณะที่เครื่องจักรสมัยใหม่ คือ เครื่องปั่นด้ายระบบ ring spinning สามารถปั่นด้ายด้วยความเร็วสูงถึง 24,000 รอบต่อนาที และระบบ open-end สามารถปั่นด้ายด้วยความเร็วถึงประมาณ 100,000 รอบต่อนาที ดังนั้น การพัฒนาเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตที่สำคัญของอุตสาหกรรมปั่นด้ายจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเครื่องจักรให้มีความเร็วในการทำงานสูงขึ้น ปัจจุบันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปั่นด้ายของไทยมีแนวโน้มที่จะใช้ระบบ open-end มากขึ้น แต่อุปสรรคสำคัญในการนำเครื่อง

ตารางที่ 5.2 เปรียบเทียบค่าจ้างแรงงานภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอบางประเทศ

พ.ศ. 2531-2536

หน่วย : ดอลลาร์/ชั่วโมง *

ประเทศ	2531		2532		2534		2536	
	ค่าจ้าง	อันดับ	ค่าจ้าง	อันดับ	ค่าจ้าง	อันดับ	ค่าจ้าง	อันดับ
ญี่ปุ่น	14.93	5	13.98	5	16.37	8	23.65	1
ไต้หวัน	2.94	20	3.56	20	5.00	22	5.76	22
เกาหลีใต้	2.29	22	2.87	21	3.60	23	3.66	26
ฮ่องกง	2.19	23	2.44	22	3.39	24	3.85	24
ไทย	0.66	40	0.68	37	0.87	41	1.04	44
มาเลเซีย	0.81	36	0.82	42	0.95	40	1.18	42
อินเดีย	0.77	37	0.64	39	0.55	45	0.56	47
ฟิลิปปินส์	0.64	42	0.65	38	0.67	43	0.78	45
ปากีสถาน	0.40	45	0.37	43	0.38	48	0.44	49
จีน	0.27	48	0.40	42	0.34	49	0.36	54
อินโดนีเซีย	0.22	50	0.23	46	0.28	52	0.43	50
ศรีลังกา	0.30	47	0.26	45	0.39	47	0.39	52

ที่มา : Werner International Managing Consultants

หมายเหตุ * อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงที่รวมสวัสดิการแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปั่นด้ายของไทยมีแนวโน้มที่จะใช้ระบบ open-end มากขึ้น แต่อุปสรรคสำคัญในการนำเครื่องปั่นด้ายที่มีความเร็วสูงมาใช้โดยเฉพาะในระบบ open-end ก็คือ ปัญหาการขาดแรงงานที่มีความรู้ความเข้าใจในตัวเครื่องจักร โรงงานที่ค่อนข้างก้าวหน้ายังต้องพึ่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ปัจจุบันมีโรงงานจำนวนมากที่ใช้เครื่องจักรทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร มีบำรุงรักษาเครื่องไม่ถูกวิธี ทำให้เครื่องจักรเสื่อมสภาพเร็วกว่ากำหนด ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงโดยไม่จำเป็น

ส่วนอุตสาหกรรมทอผ้ามีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีใหม่ล่าสุดของการทอผ้ามี 2 แบบ คือ เครื่องทอผ้าระบบ air-jet ซึ่งเป็นระบบใหม่ที่สุดเร็วที่สุดใช้พลังลมเป่าเป็นเครื่องไร้กระสวย และเครื่องทอผ้าระบบ water-jet ที่ใช้แรงดันน้ำ เครื่องจักรใหม่นี้มีความเร็วกว่าเครื่องจักรรุ่นเก่าถึง 3-5 เท่าตัว ประหยัดการใช้แรงงานในกระบวนการผลิตถึง 1/3 ของจำนวนแรงงานที่ใช้ในกระบวนการผลิตด้วยเครื่องจักรแบบเก่า และผ้าที่ผลิตได้ก็มีคุณภาพดีขึ้น แต่อุปสรรคสำคัญของการนำเครื่องจักรใหม่มาใช้ ก็คือ จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสูงมากเมื่อเทียบกับการใช้เครื่องจักรเก่า ในขณะที่เครื่องจักรเก่าจะมีปัญหาเรื่องการบำรุงรักษา ซึ่งปัจจุบันต้องประสบปัญหาอะไหล่ใช้มีราคาสูงขึ้นมาก และคุณภาพผ้าที่ผลิตได้ไม่ดีนัก

จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. 2534 โดยการเปรียบเทียบการใช้เครื่องจักรระหว่างประเทศ พบว่า การใช้เครื่องทอผ้าในประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่จะมีการใช้เครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยระหว่างร้อยละ 30-70 ของเครื่องทอทั้งหมด สำหรับประเทศอุตสาหกรรมใหม่ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องทอประเภทนี้ระหว่างร้อยละ 10-40 ของเครื่องทอทั้งหมด สำหรับประเทศด้อยพัฒนาส่วนใหญ่รวมทั้งไทยมีการใช้เครื่องทอประเภทนี้ในสัดส่วนต่ำประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาปริมาณนำเข้าเครื่องทอผ้า พบว่า ปริมาณการนำเข้าเครื่องทอผ้าแบบใช้กระสวยได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัด (ตารางที่ 23) โดยที่ในปี 2531 มีการนำเข้าเครื่องทอผ้าดังกล่าวจำนวน 9,886 เครื่อง ลดลงเหลือ 4,216 เครื่องในปี 2533 และเหลือเพียง 4,050 เครื่องในปี 2535 หรือร้อยละ 83.26 57.63 และ 58.35 ของเครื่องทอผ้าที่นำเข้าทั้งหมดตามลำดับ ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 1,987 เครื่อง ในปี 2531 เพิ่มขึ้นเป็น 2,978 เครื่องในปี 2533 และ 2,891 เครื่องในปี 2535 หรือร้อยละ 16.74 42.37 และ 41.65 ของเครื่องทอผ้าที่นำเข้าทั้งหมดตามลำดับ

ตารางที่ 5.3 ปริมาณการนำเข้าเครื่องจักรสิ่งทอ พ.ศ. 2531-2535

หน่วย : เครื่อง

ปี	เครื่องทอผ้าแบบมีกระสวย	เครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวย
2531	9,886	1,987
2532	5,551	2,054
2533	4,216	2,978
2535	4,050	2,891

ที่มา : กรมศุลกากร

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมทอผ้าของไทยได้ปรากฏแนวโน้มที่เด่นชัดมากขึ้น โดยเฉพาะบริษัทที่มีการร่วมทุนกับนักลงทุนญี่ปุ่น (The International Textile Magazine, March 1994) และโดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทเก่าแก่ซึ่งมีการก่อตั้งมานานประมาณ 30 ปี อาทิ บริษัท ลักกี้เท็กซ์ (เทศไทย) จำกัด มีการติดตั้งเครื่องทอผ้าประเภท air-jet จำนวน 822 เครื่องและประเภท water-jet จำนวน 399 เครื่อง บริษัทเอราวัณสิ่งทอ จำกัด ติดตั้งเครื่องทอประเภท air-jet จำนวน 110 เครื่อง ในขณะที่บริษัทอุตสาหกรรมทอ จำกัด ติดตั้งเครื่องทอผ้าประเภท air-jet จำนวน 140 เครื่อง และมีการยกเลิกเครื่องทอผ้าแบบกระสวยจำนวน 168 เครื่อง โดยเปลี่ยนมาใช้เครื่องทอผ้าประเภท air-jet จำนวน 32 เครื่อง บริษัทไทยคูราโบ จำกัด ติดตั้งเครื่องทอผ้าประเภท air-jet จำนวน 84 เครื่องแทนเครื่องทอผ้าแบบกระสวย 170 เครื่องในปี 2535-2537

5.2 แนวโน้มด้านการค้า

ตั้งแต่ปี 2535-2536 เป็นต้นมา อัตราการขยายตัวของ การส่งออกสินค้าสิ่งทอของไทยเริ่มมีแนวโน้มต่ำลง มูลค่าการส่งออกที่เคยสูงเป็นอันดับหนึ่งมาเป็นเวลานานกว่า 5 ปี ปรากฏว่า ในปี 2536-2537 มูลค่าการส่งออกสิ่งทอไทยได้ตกมาอยู่ในอันดับสองรองจากมูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนอิเลคทรอนิกส์ ที่เป็นเช่นนี้ไม่ได้มีสาเหตุมาจากปัจจัยในกระบวนการผลิตภายในเพียงอย่างเดียว (วัตถุดิบ แรงงาน และเทคโนโลยีการผลิต) เนื่องจากการส่งออกสิ่งทอของไทยเป็นการส่งออกไปยังตลาดทั้งที่มีการจำกัดโควต้าและนอกโควต้า โดยที่ตลาดโควต้าหากต้องการเพิ่มมูลค่าการส่งออกจำเป็นต้องอาศัยการเพิ่มคุณภาพสินค้า (Upgrading) ในขณะที่ตลาดนอกโควต้าต้องอาศัยราคา

เป็นหลัก สำหรับปัจจัยภายนอกที่มีผลอย่างมากก็คือ โอกาสในการส่งออกหรือการหาส่วนแบ่งตลาด ได้แก่ ข้อตกลงสิ่งทอระหว่างประเทศ (Multi-Fibre Agreement) การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ เช่น ข้อตกลงว่าด้วยเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (The North American Free Trade Agreement) ซึ่งจะส่งผลให้การส่งออกของไทยในเขตการค้านี้จะขยายตัวได้น้อย เนื่องจากการนำเข้ระหว่างประเทศในเขตการค้าเสรี อเมริกาเหนือไม่มีการกำหนดโควต้า และมีการลดภาษีควบคู่กันไป ทำให้สินค้าสิ่งทอไทยเสียเปรียบคู่แข่ง นอกจากนี้แล้วภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว ยังได้กำหนดว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า เพื่อเป็นการตัดปัญหาการที่ประเทศผู้ส่งออกสิ่งทอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากทวีปเอเชียจะอาศัยประเทศเม็กซิโกเป็นทางผ่านสินค้าสิ่งทอเข้าไปจำหน่ายในประเทศสหรัฐอเมริกาได้โดยสะดวก หรือการรวมยุโรปตลาดเดียว (Single European Market) มาเป็นแบบโควต้ารวมประชาคม (Community Quota Level) ซึ่งจะทำให้ตลาดเป็นผู้นำเข้าโดยเปลี่ยนแปลงไปจากตลาดที่เคยเป็นของผู้ส่งออกจากภูมิภาค (regional) เป็นตัวกำหนดปริมาณนำเข้าของแต่ละประเทศตามระบบโควต้าเดิม

นอกจากนี้ ในปัจจุบัน ข้อตกลงรอบอุรุกวัยว่าด้วยเรื่องความตกลงด้านการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งมีการเจรจาตกลงเมื่อปี 2536 และเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี 2538 นับว่าส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยในอนาคต

5.3 ข้อตกลงรอบอุรุกวัยว่าด้วยเรื่องความตกลงด้านการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

การเจรจาเขตต์ซึ่งเป็นการเจรจาข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศในลักษณะพหุภาคี หรือข้อตกลงหลายฝ่าย (Multilateral Agreement) ซึ่งได้มีการเจรจากันมาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งล่าสุดในการเจรจารอบอุรุกวัย โดยใช้เวลาในการเจรจาถึง 7 ปี จึงได้ผลสรุปออกมาได้ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ผลการเจรจาดังกล่าวทำให้เกิดเสถียรภาพทางการค้ามากขึ้น นับแต่การกำหนดให้ประเทศสมาชิกมีพันธกรณีต้องเปิดตลาดโดยการลดภาษีศุลกากรลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 40 กับประเทศคู่ค้า

สำหรับความตกลงด้านการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จะใช้ข้อตกลงการค้าสิ่งทอ จากข้อสรุปของเขตต์รอบอุรุกวัยเป็นกรอบปฏิบัติแทนข้อตกลง MFA โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การค้าสิ่งทอโลกเป็นไปอย่างเสรี ยกเลิกการควบคุมโควต้าทั้งหมด โดยกำหนดเงื่อนไขเวลาที่จะค่อย ๆ ยกเลิก MFA ภายใน 10 ปี มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2548 หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2549 การค้าสิ่งทอของโลกจะเป็นไปโดยเสรีไม่มีระบบโควต้าอีกต่อไป

สำหรับรายละเอียดของกฎเกณฑ์และเงื่อนไขของข้อตกลงการค้าสิ่งทอไปสู่สิ่งทอเขตต์สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ระยะเวลาการปรับเปลี่ยนระเบียบการค้าสิ่งทอไปสู่เกตต์ (Transitional period) ให้มีระยะเวลาการปรับเปลี่ยน 10 ปี ทั้งนี้ภายใน 60 วัน นับตั้งแต่ข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์มีผลบังคับใช้ โดยประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งไปยัง TMB (Textiles Monitoring Body) เกี่ยวกับการควบคุมปริมาณโควต้าที่ใช้อยู่ในข้อตกลงการค้าสิ่งทอระดับทวิภาคี (Bilateral Textile Agreement) ทั้งในส่วนของ Restraint Levels Growth Rates และ Flexibility

2. สินค้าภายใต้ข้อตกลง (Product Coverage) ครอบคลุมหมวดสินค้า 4 ประเภท คือ Tops and Yarns, fabrics, clothing and made-up Textile Products โดยสินค้าที่ได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้ข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์ ได้แก่ สินค้าสิ่งทอหัตถกรรมพื้นบ้าน กระสอบป่าน ปอ ฯลฯ ที่มีประวัติการค้าระหว่างประเทศก่อนปี ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525) และสินค้าจากใหม่แท้

3. สินค้าที่อยู่ภายใต้การควบคุมโควต้า (Restricted Products) ณ วันเริ่มต้นที่มีข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์มีผลบังคับใช้ สินค้าที่จะอยู่ภายใต้ การควบคุม คือ

3.1. สินค้าสิ่งทอรายการที่อยู่ภายใต้โควต้าของข้อตกลงการค้าสิ่งทอสองฝ่าย หรือทวิภาคี ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2537 จะถูกควบคุมโควต้าต่อไปตลอดอายุของข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์(10 ปี) โดยมีอัตราการขยายตามขั้นตอนของข้อตกลง (Growth Factor) หรืออาจถูกปลดปล่อยโดยเสรีก่อน 10 ปี ตามขั้นตอนการปลดปล่อยของข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์ (Integration into GATT)

3.2. สินค้าสิ่งทอรายการที่อยู่ภายใต้การควบคุมโควต้าตามมาตรา 3 ของข้อตกลง ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2537 จะยังถูกควบคุมต่อไป แต่จะควบคุมได้อย่างมากเพียง 12 เดือนเท่านั้น หลังจากนั้นการควบคุมก็จะสิ้นสุดลง และเริ่มต้นอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์ต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม สินค้ารายการดังกล่าวอาจถูกควบคุมโควต้าได้อีก ภายใต้มาตรา 6 ของข้อตกลงสิ่งทอเกตต์ ภายในระยะเวลา 10 ปี จนกระทั่งสินค้านั้นถูกปลดปล่อยตามขั้นตอนของข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์เช่นเดียวกัน

4. การปลดปล่อยสิ่งทอเสรี (Liberalization) ภายใน 10 ปี โดยมีการกระทำพร้อม ๆ กันใน 2 ลักษณะ คือ

4.1. การปลดปล่อยสิ่งทอ โดยใช้มาตรการขยายโควต้า (Growth Factor) ซึ่งวิธีนี้จะใช้กับสินค้าเฉพาะรายการที่อยู่ภายใต้การควบคุมโควต้าตามข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์เท่านั้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1 ตั้งแต่วันที่มีผลบังคับใช้ถึงเดือนที่ 36 (3 ปี) ให้เพิ่มโควต่านำเข้าในอัตราร้อยละ 16 จากปี พ.ศ. 2537

ช่วงที่ 2 เดือนที่ 37 ถึงเดือนที่ 84 (4 ปี) ให้เพิ่มโควตานำเข้าในอัตราร้อยละ 25 จากช่วง
ที่ 1

ช่วงที่ 3 เดือนที่ 85 ถึงเดือนที่ 120 (3 ปี) ให้เพิ่มโควตานำเข้าในอัตราร้อยละ 27 จากช่วง
ที่ 2

4.2. การปลดปล่อยสิ่งทอโดยใช้มาตรการให้โควตานำเข้ารวม (Integration) วิธีนี้จะครอบคลุมสินค้าทั้งหมด ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้โควตาตามข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์หรือไม่ก็ตาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.2.1. ทันทีที่ข้อตกลงการค้าสิ่งทอเกตต์มีผลบังคับใช้ ประเทศผู้นำเข้าจะต้องเลือกรายการสิ่งทอตามรายการรหัสศุลกากร (HS) ในหมวดสินค้าทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ Tops and Yarns, Fabrics, Made-up Textile Products และ clothing โดย Integration กลับสู่เกตต์ ตั้งแต่วันแรกที่มีผลบังคับใช้ถึงเดือนที่ 36 (3 ปี) ในอัตราร้อยละ 16 ของปริมาณนำเข้าทั้งหมดของประเทศผู้นำเข้า นั้นโดยใช้ ปี พ.ศ. 2533 เป็นปีฐาน

4.2.2. สำหรับรายการที่เหลือจากข้อ 4.2.1. จะต้อง Integrate สู่เกตต์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ช่วงที่ 1 เดือนที่ 37 ถึงเดือนที่ 84 (4 ปี) ให้ ร้อยละ 17 ของปริมาณการนำเข้ารวม ปี พ.ศ. 2533

ช่วงที่ 2 เดือนที่ 85 ถึงเดือนที่ 120 (3 ปี) ให้ ร้อยละ 18 ของปริมาณการนำเข้ารวม ปี พ.ศ. 2533

ช่วงที่ 3 นับตั้งแต่เดือนที่ 121 เป็นต้นไป สินค้าสิ่งทอทั้งหมด จะถูกยกเลิกการนำเข้าโดยสิ้นเชิง เพื่อให้มีการค้าเสรี

อย่างไรก็ตาม ในการเปิดเสรีการค้าสิ่งทอนี้ เกตต์ยินยอมให้ผู้นำเข้าใช้มาตรการคุ้มกัน (Transitional Safeguard) ได้โดยกำหนดให้ผู้นำเข้าสามารถเรียกผู้ส่งออกเจรจากำหนดปริมาณการนำเข้าได้ ถ้ามีเหตุผลเพียงพอว่า การนำเข้าสินค้าบางรายการจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศผู้นำเข้า ทั้งนี้จะมีการตั้งคณะกรรมการ Textile Monitoring Body (TMB) เป็นผู้พิจารณาใช้มาตรการคุ้มครองของประเทศสมาชิก แต่ปริมาณที่จะถูกจำกัดการนำเข้าต้องไม่ต่ำกว่าระดับการส่งออกจริงหรือไม่ต่ำกว่าปริมาณการนำเข้าจากประเทศที่ถูกกล่าวหาในช่วง 12 เดือนก่อนการเรียกร้อง โดยระยะเวลาจำกัดการนำเข้าจะต้องไม่เกิน 3 ปี และจะต้องไม่เกินเวลาที่สินค้านั้นจะเข้าสู่ระบบการค้าเสรี

ตารางที่ 5.4 สรุปข้อตกลงการค้าสิ่งทอแก่ศรอบอุรุกวัย

ช่วงที่	ปีที่เริ่มต้น	Integration	Growth Factor
1	2538	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12	ร้อยละ 16
2	2541	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 17	ร้อยละ 25
3	2545	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 18	ร้อยละ 27
4	2548	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100 (เสรี)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดังนั้น จากการประชุมของแก่ศรอบอุรุกวัยที่ผ่านมาได้มีข้อสรุปเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ ซึ่งต้องการให้สภาพการแข่งขันทางการค้าเป็นไปอย่างเสรี โดยกำหนดให้มีการต่ออายุข้อตกลงสิ่งทอระหว่างประเทศที่ใช้อยู่เดิมออกไปอีก 10 ปี หลังจากนั้นตลาดการส่งออกและนำเข้าในประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นตลาดนำเข้าที่สำคัญจะไม่มีกรให้โควต้าพิเศษแก่ประเทศใดเป็นกรณีเฉพาะอีกต่อไป ดังนั้น ผู้ส่งออกสิ่งทอทุกประเทศจะต้องพบกับสภาพการแข่งขันเสรีที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย